

Prepoznati problemi bavljenja mentalnim zdravljem u RH

Razgovori s udrugama

Kontakt:

Ivona Eterović

Mreža mladih Hrvatske

Projektna i programska suradnica

Selska cesta 112c, 10 000 Zagreb

tel: +385 99 637 93 76

www.mmh.hr, ivona@mmh.hr

Uvod

U ovoj brošuri pokušala sam obuhvatiti sva problematična područja kojih smo se dotakli u našim razgovorima. Osim osvještavanja svih nekih zapreka koje stoje pred nama, potičem vas da proučite i popis udruga kao neki prvi početak međusobnog povezivanja. Također, MMH funkcioniра као platforma za umrežavanje i podršku udrugama koje se bave mladima tako da nam se možete slobodno javiti ako Vam se i taj dio čini zanimljiv.

Slobodno me kontaktirajte ako sam neku bitnu informaciju u vezi prepoznatih problematika izostavila.

Ova brošura će poslužiti Mreži mladih Hrvatske kao početna točka za programsko bavljenje ovom temom. Čim budemo imali konkretnе daljnje prijedloge oko zajedničke suradnje kontaktirat ćemo Vas s idejama i prijedlozima.

Prepoznati problemi

DRUŠTVENI KONTEKST PROBLEMA

- društvo doživljava mentalno zdravlje samo kao odsustvo psihičkih poremećaja
- često ne razlikuju stručnu pomoć i razgovor s bližnjima
- generalno su mlađi više informirani, ali često iz upitnih izvora
- ne postoji svjesnost da je potreban kontinuitet rada da bi se ostvarili pomaci u mentalnom zdravlju pojedinca
- iako se smanjuje, pogotovo u skupini mlađih i dalje je prisutna stigma i nevoljnost pričanja o ovim temama
- problematično senzacionalističko izvještavanje u medijima o osjetljivim temama
- ne postoji kontinuirano izvještavanje o mentalnom zdravlju, nego tema dođe u medije oko bitnih datuma za tu temu
- najčešće prolaze samo neke light teme u medijski prostor
- u manjim lokalnim sredinama uopće ne postoji mjesto koja se bave mentalnim zdravljem
- mentalno zdravlje nije odgovornost pojedinca, nego društva
- ne postoji svijest društva da velik broj socijalnih usluga pružaju upravo udruge

PROBLEMI DIONIKA UNUTAR TEME MENTALNOG ZDRAVLJA

- mali broj psihologa i psihijatara za djecu i mlade
- nevidljivost i neprilagođenost usluga za mlađe, ne znaju gdje se obratiti, ako se i žele obratiti
- usmjerenost na zonu bolesti, ogromna potreba za prevencijskim radom
- ne postoji centralno mjesto za mentalno zdravlje već je puno različitih nepovezanih dionika
- nema svijesti da je tema mentalnog zdravlja multidisciplinarno područje koje se proteže kroz sve sfere, a ne samo kroz zdravstvo
- potreba za edukacijom stručnog kadra i nastavnika u školama kako pravilno reagirati kada se javi ova problematika
- sustav rigidno shvaća mentalno zdravlje, gleda ga samo kroz prizmu psihijatrije i zdravstva
- sustav ne prepoznaže da je to tema koja zahtjeva kontinuirano financiranje
- ne postoji jasna i konzistentna poruka sustava da je normalno pričati o mentalnom zdravlju
- nevidljivost u lokalnoj zajednici
- nema standarda za bavljenje temom mentalnog zdravlja
- jasnija poruka sustava da se ne prihvata govor mržnje, nasilje i diskriminacija prema specifičnim skupinama mlađih (LGBTIQ, Romi, migranti)

PROBLEMI CIVILNOG DRUŠTVA

- burnout zaposlenika jer su potkapacitirani i često rade sa zahtjevnim i/ili rizičnim skupinama
- nesigurni prihodi zbog financiranja kroz projekte
- problem ispunjava različitih projektnih obrazaca za evidenciju koji narušavaju osjećaj anonimnosti
- kvantiteta u projektima bitnija od kvalitete pa je teško raditi aktivnosti koje uključuju malo ljudi i dublje ulaganje u temu
- često teško planirati aktivnosti kako ih projekti zahtijevaju, teško prilagoditi aktivnosti uvjetima projekta
- nedostaje edukacija za vođenje udruga općenito
- velike fluktuacije ljudi u civilnom društvu

PROBLEMI SPECIFIČNIH SKUPINA MLADIH

- Mladi iz alternativne skrbi
 - potreba za dubinskom i kontinuiranom podrškom koju je teško održati u projektnom radu
 - problem psihijatrijske terminologije gdje se mladima koji su proživjeli različite traume daje dijagnoza "problemi u ponašanju" - problem percepcije izvora problema jer se stavlja naglasak na njihovu problematičnost
- Mladi roditelji
 - sustavna psihosocijalna podrška i edukacija tijekom trudnoće, poroda i ranog razdoblja djetinjstva
- Roditelji djece s posebnim potrebama
 - potrebna kontinuirana podrška koja izostaje
- Romska zajednica
 - edukacija za stručnjake za bolje razumijevanje socioekonomskih i društvenih uvjeta, u kojima ciljna skupina živi
 - stvaranje povoljnih uvjeta za uključivanje u društvo
 - potrebna dodatna društvena podrška (često ulaze u odraslost prije drugih skupina mladih iste dobi)
- Migranti
 - edukacija za pružanje podrške specifične za njihovu skupinu
 - stvaranje povoljnih uvjeta za uključivanje u društvo
- LGBTIQ
 - nedovoljna informiranost mladih o tim temama jer rastu u homofobnom društvu
 - uvesti LGBTIQ teme u školske udžbenike
 - nastavno osoblje u školama nije dovoljno informirano o ovoj temi pa često ne znaju kako prepoznati i kako reagirati na nasilje i/ili diskriminaciju na osnovu seksualne orientacije, rodnog identiteta i/ili izražavanja
 - potreba za kontinuiranom podrškom prije, tijekom i poslije tranzicije kod transrodnih osoba
 - manjak savjetovališta i općenito prostora koji su LGBTIQ friendly

Zahvale

Htjela bih zahvaliti svim udrugama koje su iskazale interes i spremno se odazvale na poziv, pogotovo u ovom turbulentnom razdoblju izazvanom pandemijom, a za dio nas smještenih u Zagrebu i potresom. Bilo mi je stvarno korisno i zanimljivo poslušati sva vaša iskustva, što sve radite i što ste uočili u svojoj okolini.

Hvala vam na izdvajanju vremena i dijeljenju tog iskustva i znanja. Mnogih pozitivnih praksa i odličnih lokalnih promjena koje radite uopće nisam bila svjesna i drag mi je da sam sada upoznata s njima!

Vjerujem da nije najpozitivnije vidjeti sve ove probleme popisane na jednom mjestu. Nadam se da Vas ne obeshrabruju i da vam mogu biti dobra polazna točka za daljnje bavljenje ovom temom. Također se nadam da je ova mala brošura početak mnogih suradnji i kampanja za temu koja nam je svima bitna. Kao što sam naglasila u uvodu, ovdje sam za sva dodatna pitanja i prijedloge. Čujemo se uskoro kada mi u MMH razmislimo koji je najbolji način rada kojim bi moglo pristupiti mentalnom zdravlju.

Sretno! :)

Udruge

AEGEE - EUROPE

- <https://www.aegee.org/>

AMBIDEKSTER KLUB

- <http://www.ambidekster.hr/hr/pocetna/>

B.A.B.E

- <http://www.babe.hr/hr/vijesti/>

BOLIME

- <https://www.bolime.hr/>

BREZA

- <https://breza.hr/>

CENTAR ZA MLADE ZAPREŠIĆ

- <https://czmz.hr/>

CENTAR ZA MIROVNE STUDIJE

- <https://www.cms.hr/>

CENTAR SIRIUS

- <https://centar-sirius.hr/>

DRUŠTVO PSIHOLOGA SISAČKO

MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

- <https://www.facebook.com/psihologijasmz/>

HRABRI TELEFON

- <https://hrabritelefon.hr/>

K-ZONA

- <https://voxfeminae.net/udruga-k-zona/>

MODUS

- <https://centarmodus.tumblr.com/dpp>

MOST

- <https://www.most.hr/>

PLAVI TELEFON

- <https://www.plavi-telefon.hr/>

RODA

- <https://www.roda.hr/>

ROMSKA ORGANIZACIJA MLADIH HRVATSKE

- <https://www.facebook.com/romhr.hr>

SUZAH

- <https://www.autizam-suzah.hr/>

STATUS M

- <https://www.status-m.hr/>

SOS DJEČJE SELO

- https://sos-dsh.hr/hr/sos_djecje_selo_hrvatska.aspx#

UDRUGA DELTA

- <https://udruga-delta.hr/>

UDRUGA DUGA

- <http://www.udrugaduga.hr/>

UDRUGA IGRA

- <http://udrugaigra.hr/>

UDRUGA LORI

- <http://www.lori.hr/hr/>

UDRUGA MLAĐIH V.U.K.

- <https://www.facebook.com/UdrugaMladihVuk/>

UDRUGA TERRA

- <https://www.udrugaterra.hr/en/>

UDRUGA SUSRET

- <https://www.udruga-susret.hr/about/>

VOLONTERSKI CENTAR ISTRA

- <http://www.vci.hr/hr/home/>

ZAGREB PRIDE

- <http://www.zagreb-pride.net/en/>

ZAGREBAČKO PSIHOLOŠKO DRUŠTVO

- <https://zgpd.hr/>

ZBELETRON

- <https://www.facebook.com/zbeletron/>